

JOB ZIET HET ANDERS

Jeugdtoneelspel in negen korte scènes

door

ARIS BREMER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **JOB ZIET HET ANDERS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ARIS BREMER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2017 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN: (15 rollen met tekst)

JOB - dromerige jongen

WANJA - stoer meisje

KRAAK - onderwijzer

MANTE - onderwijzeres

ASE - oude zeeman

METTE - moeder van Job

BEURS - reder, vader van Wanja

GERMEN - schooljongen

KOERT - schooljongen

DALF - schooljongen

WOUT - schooljongen

KULLE - schooljongen

VERA - schoolmeisje

LIMME - schoolmeisje

KEET - schoolmeisje

(er kan gebruik gemaakt worden van figuranten (overige schoolkinderen))

(de cursief gedrukte tekstdelen (zing/zeggen) kunnen naar keuze gezegd of op muziek gezet worden en gezongen worden)

DECOR:

Een schoollandje grenzend aan de haven van Kalgram. Achter is een ca 1 meter hoge kademuur met een uitkijkpost. Midden lijkt een modderige plas te zijn waarover in het begin een boomstam wordt gelegd. Links en rechts zijn hekjes te zien op paden naar resp. de meisjesschool en jongensschool.

SCÈNE 1

(ochtendschemer. Meeuwen krijsen. Licht op middenvoor)

ASE: *(in zeemansklleding op van rechts, naar middenvoor)* Ahoi! Ahoi! Jullie kennen me niet maar ik ben Ase. Zeeman. Nee, niet Ase Zeeman. Ik heet geen Zeeman, ik ben zeeman. Of liever dat was ik. Maar dit verhaal gaat niet over mij. Het gaat over Job. Job is anders. Wat ik bedoel met anders... Dat gaan jullie wel zien. Dit verhaal speelt zich af in Kalgram in... nou ja, welk land is niet belangrijk. Dit is geen aardrijkskundeles. Het is... welk jaar het is, is ook niet belangrijk. Het is in elk geval lang geleden. Heel lang geleden.

Kalgram is een kleine havenplaats aan de Kaltzee. De haven is nu leeg. De schepen zijn in het vroege voorjaar uitgevaren, die zwerven over alle de wereldzeeën om handel te drijven en hopen voor de herfststormen met rijke lading weer veilig terug te zijn. Helaas komt niet elk schip behouden terug...

(Van rechts komt de rijke BEURS op, hij klimt moeizaam op de uitkijkpost, kijkt daar uit over de zee waarboven de hemel zwak roze kleurt) Buiten de ijzige wintermaanden zie je in Kalgram geen mannen, behalve de rijke scheepseigenaar... Goeiemorgen meneer Beurs! *(BEURS kijkt en knikt kort als groet)* ...en grijsaards zoals ik, die stormen en schipbreuken hebben overleefd. Als de mannen op zee zijn hebben de vrouwen het druk met de zorg voor de kinderen....

(GERMEN en KOERT komen op van rechts, ze dragen een boomstam van enkele meters, laten die zo over de "modderplas" vallen dat hij een brug vormt tussen beide kanten)

De jongens zijn wild als de wind en wagen veel. Ze gaan naar school bij meester Kraak, waar ze meer slaag dan lessen krijgen. Na die schooljaren wacht de meeste knapen ook de zee. De meisjes gaan naar een aparte school waar ze van juf Mante leren lezen, breien en koken. *(BEURS verlaat de uitkijkpost)* Nog geen schip in zicht, meneer Beurs?

BEURS: *(naar rechts, ASE volgt)* Nee, Ase, nog niet.

ASE: 't Is te hopen dat ze voor de herfststormen binnen zijn.

BEURS: 't Is te hopen, Ase. 't Is te hopen. *(beiden rechts af)*

SCÈNE 2

(op de achterwand is ondertussen het morgenrood te zien. De overige JONGENS komen op van rechts en de MEISJES van links. Bewegingloos blijven ze daar staan. Dan maakt rechts JOB zich los, hij loopt naar de kademuur, klimt op de uitkijkpost, dan)

JOB: *(langgerekte kreet)* Ooooooooh! Ooooooooh!

ALLEN: Wàt? Wàt?

JOB: Ooooooooh!

GERMEN: Wat is er, Job? Wat zie je?

JONGENS: Wat zie je, Job?

JOB: Kom gauw kijken! Kom! Kom dan!

MEISJES: Wat zie je dan?

JOB: Ooooooooh! Wat bijzonder!

GERMEN: *(naar de kademuur)* Nou, zeg het dan. Wat zie je? Wat is er zo bijzonder?

JOB: Het water brandt!

ALLEN: Wat?

GERMEN: Wat brandt?

JOB: O, kijk dan. Het water! De zee staat in brand!

GERMEN: *(bij de kademuur)* Doe niet zo gek.

ALLEN: *(door elkaar)* Brand? Wat? Waar?

JOB: *(naar beneden)* Kijk dan zelf! Zie je die vlammen niet? Die golven, ze branden. *(GERMEN klimt op de uitkijkpost)*

GERMEN: De golven branden? Waar dan?

JOB: *(wijst)* Daar! En daar! Overal!

GERMEN: Jij bent stapel. Stapel! Stapelgek! *(tot de anderen)* Weten jullie wat hij ziet?

JOB: *(bij de kademuur)* Je kan het van hier ook zien! Ooooooooh.

GERMEN: Kom ook maar 'ns kijken. Dat is lachen! *(JONGENS naar de kademuur)* Nou? Wat zien jullie? Zien jullie iets branden?

KOERT: Nee! Niks.

DALF: Er brandt niks!

WOUT: Hij is stapel!

KULLE: Het is gewoon de zon!

KOERT: De zon komt op!

GERMEN: De zon komt op! *(naar beneden, MEISJES ook naar de kademuur)*

WANJA: Da's niks bijzonders, Job.

VERA: Dat doet-ie alle dagen.

MEISJES: Alle dagen!

JOB: Maar kijk dan goed! Het is net alsof de zee in brand staat!

GERMEN: Onthoud deze dag! Dit is de dag dat Job het water ziet branden! *(luid gelach, de achterwand wordt al roder)*

KOERT: 't Is gewoon de zon, sukkel!

DALF: Er is helemaal geen brand!

WOUT: Water kan niet branden, oen!

JOB: Maar het lijkt toch net alsof de zee in brand staat!

GERMEN: Nou, wat is het probleem? Er is genoeg water in de zee om die brand te blussen! *(gelach)* Weet je wat? Als Job die brand blust, gaan wij knurften!

JONGENS: Ja!! We gaan knurften! *(JONGENS staan rechts van de stam, de MEISJES kijken van links toe)*

GERMEN: Wie durft als eerste?

MULLE: Maar het is al bijna schooltijd, Germen.

GERMEN: Heb jij een bel gehoord?

MULLE: Nee, dat niet, maar dat kan elk moment gebeuren. Meester Kraak slaat als je te laat komt.

KOERT: Hij slaat ook als je op tijd komt.

WOUT: Hij slaat altijd.

GERMEN: Kraak zit nu nog bij z'n vrouw aan de pap. Alle tijd om te knurften! *(enthousiaste uitroepen)* Wie durft? Mulle?

MULLE: Ik durf wel, Germen, maar ik heb net schone kleren aan en als ik in de modder val...

DALF: Krijgt-ie van z'n moeder op z'n kop. Mulle. Je bent een knurft!

MULLE: Nietes!

DALF: Welles!

GERMEN: Dalf! Jij gaat eerst!

DALF: Ikke?

GERMEN: Jij gaat eerst met je grote mond! Of ben jij ook een knurft?

DALF: Ik ben geen knurft! *(stapt op de stam)* Zingen maar! *(terwijl DALF voorzichtig over de stam naar de andere kant loopt:)*

JONGENS: *(zing/zeggen)*

Op de bodem van het meer
wacht de woeste modderbeer.

Val je van de smalle brug
kom je nooit, nooit, nooit meer terug.

Wie durft? Wie durft?

Wie niet durft die is een knurft!

DALF: *(aan de andere kant)* Zie je wel. Ik ben geen knurft!

GERMEN: Koert! Jij en Wout samen!

WOUT: Samen? Maar als Koert valt...

GERMEN: Ja, dan val jij ook. Da's lachen! Opschieten! (*KOERT en WOUT lopen elkaar vasthoudend over de stam. De MEISJES blijven van afstand kijken, geven af en toe gilletjes van spanning. MULLE verzamelt moed en volgt*)

JONGENS: (*zing/zeggen, MEISJES vallen in*)

In het water van de baai
zweemt de zwarte hongerhaai
Val je van de smalle brug
kom je nooit, nooit, nooit meer terug
Wie durft? Wie durft?
Wie niet durft die is een knurft!

(*De drie jongens om de plas weer terug*)

GERMEN: Job! Het is jouw beurt!

JOB: Ik ga niet over die moddertroep.

GERMEN: Opschieten, Job!

JOB: Nee, ik doe het niet.

ALLEN:

Wie durft? Wie durft?
Wie niet durft die is een knurft!

JOB: Dan ben ik maar een knurft!

GERMEN: Hé, meiden! Is er iemand van jullie die durft?

MEISJES: Nee!! (*WANJA loopt naar de stam*)

JOB: Wat ga je doen, Wanja?

WANJA: Als jullie denken dat meisjes niks durven.

WOUT: Alle meiden zijn knurften!

WANJA: Nou, ik niet! (*stapt op de stam*)

ALLEN: (*zing/zeggen, terwijl Wanja zelfverzekerd over de stam loopt*)

In het donker van het diep
kruipt de Kromme Krabbekniep.
Val je van de smalle brug
kom je nooit, nooit, nooit meer terug
Wie durft? Wie durft?
Wie niet durft die is een knurft!

(*WANJA staat veilig aan de linkerkant. Kreten van bewondering. SCHOOLBEL. MEISJES hollend links af. JONGENS rennend rechts af*)

SCÈNE 3

(JOB, nu alleen, naar de boomstam, stapt er op)

JOB: *(zing/zegt)*

Op het schip de Paladijn
is mijn vader kapitein.
Vader op je hoge brug,
kom je gauw, gauw, gauw weer terug

(Tijdens zijn lied komt van rechts een woedende KRAAK op met een aanwijsstok in de hand)

KRAAK: Hé! Jij daar, snotaap! *(JOB schrikt, draait zich om, valt bijna)* Ben jij doof? Heb jij de bel niet gehoord?

JOB: Jawel, meester.

KRAAK: Kom hier! *(MEISJES met juf MANTE op van links, ze blijven staan kijken)* Ik tel tot tien en dan ben je hier! Eén! Twee. *(onzeker, voetje voor voetje loopt JOB over de stam, eerst zacht maar dan luider tellen de meisjes mee)* Drie! Vier! Vijf! Zes! Zeven! *(JOB is nog maar halverwege)*

ALLEN: Acht! Negen!

WANJA: *(gilt)* Toe maar, Job! Je kan het! Je kan het!! *(JOB kijkt om naar links, verliest het evenwicht en valt in de modderkreek)*

ALLEN: *(langgerekt gillend)* Tien!!

WANJA: Wie niet weg is wordt gezien! *(Gelach maakt KRAAK nog kwader)*

KRAAK: Kom onmiddellijk uit die prut, stom joch. *(JOB gaat staan, smerig van de modder)* Ik zal je leren op tijd te komen! *(JOB struikelt richting KRAAK, die klaar staat met zijn stok)*

JOB: *(stotterend)* M.m.m.meester... Niet s.s.s.laan...

KRAAK: Ik zal je leren, jij eigenwijs ventje! Hier! Hier! En daar! *(KRAAK geeft hem een paar ferme tikken. MEISJES gillen)*

MANTE: Meester Kraak! Sla die jongen niet zo hard!

KRAAK: Bemoei je er niet mee, juf Mante. Alleen door slaag leren die knapen zich te gedragen! *(tot JOB)* En jij! Zo wil ik je niet in de klas hebben. Vort naar moeder Mette! En je komt schoon terug! Ik ben nog niet met je klaar! *(geeft JOB een schop tegen de achterste. JOB met een kreet van pijn snel links af)*

WANJA: *(in de groep meisjes, luid)* Wat een gemene rotstreek! *(Stilte. KRAAK wijst met zijn stok over de kreek naar een meisje)*

KRAAK: *(dreigend)* Was jij dat?

VERA: Nee, meester.

KRAAK: Jij?

LIMME: Nee, meester.

KRAAK: Jij dan?

KEET: O nee, meester, ik niet. (*WANJA maakt zich los uit de groep, loopt naar de boomstam*)

KRAAK: Dan wordt iedereen gestraft! Juf Mante, honderd strafregels voor iedereen. Nee, tweehonderd.

MANTE: Goed, meester Kraak. Wat moeten ze opschrijven?

WANJA: (*op dictee-toon*) "Ik mag kinderen niet slaan of schoppen
Uitroepteken"

KRAAK: Aha! Ben jij dat brutaaltje! (*dreigend richting boomstam, stapt er op*)

MANTE: Meester Kraak! Pas op, wat doet u nu!

KRAAK: Jij vindt dus dat een meester niet mag slaan?

WANJA: Ik vind het gewoon zwak.

KRAAK: Wat? Zwak? Ik zwak? (*midden op de stam verliest KRAAK het evenwicht en stapt – valt niet – in de modder*) Grietverdikke! (*gelach van de MEISJES*)

MANTE: Gaat het, meester?

KRAAK: Ik zal laten zien hoe het gaat! (*stapt door de modder richting WANJA*) Ik zal jou 'ns laten zien hoe zwak ik ben! (*dreigend met de stok*) Wat let me of ik trakteer jou ook op een... (*dreigend naar WANJA*)

MANTE: (*valt in de rede*) Meester! Stop! (*KRAAK stopt*) Ziet u niet wie dat meisje is?

KRAAK: Wat maakt mij het uit welk nest zij komt!

MANTE: 't Is Wanja. Wanja Beurs.

KRAAK: O.... De dochter van...

MANTE: Van reder Beurs.

KRAAK: O. O. Dat wist ik niet, jongedame. Eh... Neem me niet kwalijk, maar ik moet nu snel naar mijn klas, anders breken de jongens de boel af. (*voorlangs naar rechts, snel af, druk gepraat van de MEISJES*)

SCÈNE 4

MANTE: Stil, meisjes! Stil! Jullie moeten echt nog leren je beter te gedragen. Meester Kraak verdient alle respect.

WANJA: Respect? Voor iemand die kinderen slaat?

MANTE: Wanja! Als dochter van een belangrijk persoon moet jij een goed voorbeeld geven. Wat jij zei, kan echt niet.

WANJA: Kraak is een knurft.

MANTE: Wat? Wat zeg je nou toch?

WANJA: Dat hij een knurft is! Hij durft mij niet te slaan omdat mijn vader rijk is. Maar wat zou hij gedaan hebben, als één van de andere meisjes zoiets gezegd zou hebben? Limme bijvoorbeeld.

LIMME: Ik zou van school gestuurd zijn. Mijn vader is bootsman op de Zevenster van haar vader en hij moet in een benauwde stinkkooi slapen. *(wijst naar WANJA)* En haar vader ligt lekker veilig alle nachten in z'n eigen bed.

VERA: Ik zou ook op m'n kop gekregen hebben van Kraak, als ik zoiets zei. Mijn vader is gewoon matroos op de Toekomst van Wanja's vader. Nou, mooie toekomst met zo'n ouwe schuit.

KEET: Mijn vader vaart op de Vertrouwen...

VERA: Ook een schip van reder Beurs.

LIMME: Maar de Vertrouwen is vergaan... zeggen ze.

VERA: Gezonken in een vliegende storm.... zeggen ze.

KEET: En als het waar is... nou dan heb ik geen vader meer. *(de andere meisjes troosten KEET. WANJA voelt zich ongemakkelijk, loopt verdrietig van de groep weg, af)*

MANTE: Maar het is ook erg voor Wanja. Als er een schip vergaat verliest haar vader heel veel geld.

VERA: Poeh! Haar vader heeft wel tien schepen!

LIMME: En geld als water!

VERA: En Keet heeft maar één vader en haar moeder is arm! Het is toch niet eerlijk!

MANTE: Zo is de wereld, meisjes. Dat heb ik jullie toch allang geleerd. Verschillen zullen er altijd zijn.

MANTE: *(zing/zegt)*

Een reder is rijk en een zeeman is arm.
De één heeft het koud en een andere warm.
De rijke eet taart, de arme oud brood.
De rijke draagt bont, de arme loopt bloot.

MEISJES: Nee juf.

MANTE: Nee?

LIMME: Nee, dat is niet waar! Wij zijn wel arm maar we lopen niet bloot.

MANTE: Nee, maar het moest toch rijmen.

KEET: Mogen wij ook rijmen, juf?

MANTE: Dat mogen jullie wel, maar dat kunnen kinderen niet.

KEET: Maar we mogen het wel proberen?

MANTE: Als het maar over rijk en arm gaat.

MEISJES: *(zing/zeggen)*

Heb je geen armen dan heb je geen handen
Heb je geen mond dan heb je geen tanden
Heb je geen tong dan proef je niks
Heb je geen tong dan proef je niks
Heb je geen armen dan kan je niet reiken
Heb je geen ogen dan kan je niet kijken
Heb je geen oren dan hoor je niks
Heb je geen oren dan hoor je niks
Heb je geen handen dan kan je niet wenken
Heb je geen hersens dan kan je niet denken
Heb je geen ogen dan zie je niks.
Heb je geen ogen dan zie je niks.
Heb je geen benen dan kan je niet lopen
Heb je geen vingers dan kan je niet knopen
Heb je geen armen dan kan je niks
Heb je geen armen dan kan je niks

MANTE: Nu is het genoeg! Naar de klas! *(ALLEN links af)*

SCÈNE 5

*(METTE op van links, naar de uitkijkpost, klimt er op, kijkt uit.
BEURS op)*

BEURS: En vrouw Mette, waar kijk jij naar uit?

METTE: O. Dag meneer Beurs.

BEURS: Zie jij ook het water branden, net als die dwaze zoon van je?

METTE: Job is anders, meneer, maar niet dwaas. Hij is een dromer.

BEURS: Dromers zorgen voor ongelukken. Als hij zo blijft kan ik hem later niet op een van mijn schepen hebben.

METTE: Job gaat dan misschien wel iets heel anders doen.

BEURS: Ha! Waarmee kan hij hier in Kalgram anders zijn brood verdienen? Kom naar beneden, vrouw Mette. Ik wil uitkijken.

METTE: *(naar beneden)* Ik keek uit of ik misschien de Paladijn zag. Ik ben zo ongerust.

BEURS: Nergens voor nodig.

METTE: Andere vrouwen zeggen dat de Paladijn... nou ja... misschien... misschien vergaan is...

BEURS: Vrouwen kletsen teveel. Als je man Gard zijn werk als kapitein goed doet, dan zie je hem terug.

METTE: Gard is de beste kapitein van Kalgram, maar hij heeft weer en wind niet in de hand.

BEURS: Als hij het roer maar in handen houdt. Uitgepraat! Ik wil uitkijken. *(keert Mette de rug toe, ASE op)*

METTE: Als u nieuws hebt over de Paladijn wilt u dan zo vriendelijk zijn mij dat dan te laten weten.

BEURS: Wat zei ik nou? We zijn uitgepraat!

ASE: Ach Mette, een vriendelijk woord hoef je van hem daar niet te verwachten.

METTE: Dag Ase.

ASE: Wat kijk je verdrietig, Mette, je hebt toch geen slecht nieuws gehoord.

METTE: Nee. Maar ik maak me ongerust.

ASE: Over Gard?

METTE: Ja.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto